

Aplinkos vadyba ir atliekų tvarkymas įmonėje

UAB „TUV Uolektis“ generalinis direktorius *Vytautas Pivoras*

Šiuo metu atliekų tvarkymas yra viena svarbiausių aplinkosauginių problemų Lietuvoje. Remiantis Europos Sąjungos reikalavimais, planuojama uždaryti apie 800 veikusių sąvartynų ir įrengti 11 modernių regioninių sąvartynų, todėl atliekų šalinimo kaštai sąvartyne gali išaugti. Europos Sąjungos teisiniuose dokumentuose reikalaujama atskirti pavojingas atliekas bei antrines žaliavas, o pavojingų atliekų tvarkymo procesas yra gana brangus. Remiantis kitų šalių patirtimi, galima tikėtis, kad įmonių atliekų tvarkymo kaštai gali ženkliai išaugti. Pavyzdžiui, statybinių atliekų perdurbimo ir šalinimo sąvartyne kaina Lietuvoje skiriasi 2 kartus, tuo tarpu Danijoje – net 12 kartų. Taip pat reikia paminėti, kad atliekų tvarkytojai kelia vis griežtesnius reikalavimus atliekų atskirymui bei identifikavimui. Siekiant užtikinti efektyvesnį atliekų valdymą Lietuvoje, ekspertai siūlo daugiau atsakomybės perkelti įmonėms, bei naudojant ekonominius ir teisinius svertus, skatinti jas skirti daugiau dėmesio atliekų rūšiavimui ar prevencijai.

Pagal specialistų sudarytą atliekų tvarkymo hierarchiją, aplinkosauginiu požiūriu efektyviausia yra vengti atliekų

susidarymo bei skatinti antrinį atliekų panaudojimą. Šioje srityje svarbus vaidmuo turėtų atitekti verslui.

Taigi įmonė, siekdama sušvelninti grėsiantį atliekų tvarkymo kaštų augimą bei atitikti griežtesnius reikalavimus, turės didesnę dėmesį skirti atliekų valdymui jos viduje. Siekdama šio tikslo, įmonė turėtų inventorizuoti susidarantį atliekas bei nustatyti jų kiekius. Nustačius atliekų susidarymo šaltinius, pirmiausia reikėtų įvertinti galimybes išvengti ar sumažinti atliekų susidarymą optimizuojant procesus, pakeičiant žaliavas, jų pakuotes, tobulinant patį gaminių arba paslaugą. Prevencinės priemonės paprastai yra pačios pigiausios ir lengviausiai įgyvendinamos. Sekančiame etape įmonė galėtų atskirti atliekas jų susidarymo vietose. Atliekų rūšiavimas tikslingas, siekiant atskirti pavojingas atliekas, antrines žaliavas ar atliekas tinkamas antriniam panaudojimui. Atliekų rūšiavimui būtina numatyti surinkimo ir saugojimo vietas, jose pastatyti tinkamai paženklintas surinkimo talpas. Ypač svarbu tinkamai identifikuoti pavojingas atliekas ir perduoti tikslią informaciją šių atliekų tvarkytojui. Atliekų tvarkymui turėtų būti parenkamos įmonės, turinčios licenciją. Įmonėms, gaminančioms ir tvarkančioms atliekas įmonės, kurioms privaloma gauti taršos prevencijos ir kontrolės leidimą, užsiimančioms transporto priemonių remontu, kai susidaro pavojingos atliekos, užsiimančioms statinių rekonstrukcija ar remontu ir kai kurioms kitoms įmonėms privaloma vesti pirminę atliekų apskaitą bei teikti atskaitą regioniniam aplinkos apsaugos departamentui.

Užtikrinti efektyvų atliekų valdymą galėtų funkcionuojanti aplinkosaugos vadybos sistema (AVS). AVS apima atliekų tvarkymui taikomų teisinių ir

kitų reikalavimų identifikuojamą bei periodišką jų įgyvendinimo analizę. Pagal AVS reikalavimus renkami ir analizuojami duomenys apie atliekų kiekius, pavojingumą, identifikuojami aplinkosauginiu požiūriu reikšmingiausi atliekų valdymo aspektai, nustatomi gerinimo tikslai bei užtikrinamas su atliekų tvarkymu susijusios veiklos valdymas. Mokyamu metu keliami darbuotojų kompetencija sukuria prielaidas efektyviam atliekų valdymo sistemos funkcionavimui. Tinkamai veikianti AVS leidžia sistemingai suvaldyti atliekų tvarkymo sistemą taip užtikrinant aplinkosauginių kaštų mažinimą bei atitiktį teisiniams reikalavimams.

Mūsų įmonė - Vokietijos sertifikavimo įstaigos TÜV Thüringen e. V. struktūrinis padalinys Lietuvoje UAB "TUV UOLEKTIS" audituoja ir sertifikuoja vadybos sistemas pagal ISO 14001 (reikalavimai aplinkos vadybos sistemai), ISO 9001 (reikalavimai kokybės vadybos sistemai), OHSAS 18001 (reikalavimai darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemai), ISO 22000 (reikalavimai maisto saugos vadybos sistemai), ISO/IEC 27001 (reikalavimai informacijos saugumo valdymo sistemoms) ir kitų tarptautinių standartų reikalavimus. Nuo įmonės veiklos pradžios Lietuvoje sertifikuotos 373 įmonės pagal ISO 9001, 174 įmonės pagal ISO 14001, 45 įmonės pagal BS OHSAS 18001 ir daug įmonių pagal kitus tarptautinius standartus. Viena iš UAB "TUV Uolektis" veiklos sričių yra ir įmonių darbuotojų mokymas, rengiant įvairius seminarus aplinkos apsaugos, kokybės, darbuotojų saugos ir sveikatos, maisto saugos vadybos sistemų klausimais.

www.tuvuolektis.lt

TUV UOLEKTIS
TÜV Thüringen e.V.
padalinys Lietuvoje

